

SILVIA
POPOVICI

Cine e Cesonia?

Înainte de spectacol,
aplicarea măștii

Cine este Cesonia? În „marele proces” al tiraniei, al instalării iraționalului, este martorul erorilor și ororilor care pot distruge ordinea și echilibrul universului; simbol al consimțirii vinovate și întru chipare a iubirii necondiționate, Cesonia plătește pentru hotărârea de a-l însoți pe Caligula pe drumul monstruos al puterii fără limite.

Rolul este sărac în date omenești proprii; pentru a-l individualiza în mod convingător, am muncit mult; am încercat să-i atribui o posibilă biografie, să-i definesc o identitate morală, evitând cu orice preț imaginea uzată a curtezanei. Personajul implică o dimensiune spirituală, care să îndreptățească o semnificație simbolică în cadrul „complexului Caligula”. Am căutat în opera lui Camus, în alte piese, trăsături ale unor personaje feminine care s-ar putea întîlni și la Cesonia; poate că Victoria din **Stare de asediu** (inzeestrată și ea cu putere de sacrificiu în iubire) ar avea ceva comun cu ea.

Pentru mine, Cesonia este un **alter-ego** al eroului, partea „bună” a conștiinței acestuia, care intră treptat în conul de umbră. În momentul culminant al demonstrației absurdului, cînd Caligula o ucide pe Cesonia, el se ucide, de fapt, pe sine. Am încercat să reprezint această conștiință „bună”, neputincioasă să-l oprească din drumul pe care a apucat, dar care, la rîndul ei, îl chinuie cu durerea ei sinceră, adînc omenească. Această durere a Cesoniei am dorit-o însoțită și de un anume mister. Despre acest personaj s-a scris puțin; faptul m-a surprins. Am încercat, prin interpretarea mea, să-l impun mai mult atenției, să-i dau toată greutatea ideii. Cesonia este singurul partener al lui Caligula în jocul cu imposibilul și absolutul; ea știe despre el mai multe decît ceilalți. Am căutat să sporesc latura enigmatică a personajului, prin accentele puse pe cîteva replici esențiale. La un moment dat, Cesonia îi spune lui Scribonia: „Cuvîntul pe care vreau

să ți-l spun e greu de înțeles și totodată evident. Dar e un cuvînt care, dacă ar fi ascultat cu adevărat, ar împlini singura revoluție definitivă din lumea asta”. Cesonia nu rostește acest cuvînt, nu-i dezvăluie sensul. Eu caut, la fiecare spectacol, să dezleg taina acestui „cuvînt”, să sugerez că el exprimă aspirația spre perfecțiune a umanității: cuvîntul ar putea fi: **iubire**; sau: **pace**; sau: **echilibru**; sau: **frumusețe**...

De la prima lectură, am văzut-o pe Cesonia într-un costum alb. Am avut apoi bucuria (simplă coincidență?) să constat că și scenografa Doina Levința a avut aceeași idee sau intuiție. La sugestia ei, costumului i se adaugă cîte un element negru; albul, deci, se maculează, Cesonia își pierde treptat nevinovăția, de aceea arborează doliul.

Am acceptat, cea dintîi, ideea măștilor. Pînă am ajuns la formula măștii pe care o port, masca **durerii**, subliniată prin linii dure, negre pe un fond alb ca varul, am încercat diferite variante, după desenele Doinei Levința. După atîta efort, acum am dobîndit dexteritate: aplicarea măștii prin machiaj nu-mi ia mai mult de o oră și jumătate, după cum durează o oră și jumătate s-o dau jos. Desigur, soluția măștilor n-a fost întîmpinată fără rezerve în colectiv. Eram în perioada repetițiilor generale, și unii colegi încă nu erau convinși; s-a întîmplat ca la „generale” să jucăm, jumătate din distribuție, machiași, și jumătate, nemachiași... Pînă la urmă, însă, s-au convins cu toții că viziunea lui Horea Popescu e întemeiată. Realizarea spectacolului **Caligula** ne-a cerut un eroism de fiecare zi; erau multe obstacole de trecut.

Climatul de cîntină solicitare, investiția de fantezie și inteligență a tuturor realizatorilor reprezentației, provocată și stimulată de atitudinea generos creatoare a regizorului Horea Popescu, ne-au adus satisfacția unei reușite deopotrivă individuală și colectivă. ■